

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

VI. Quomodo Genus sit prædicabile de individuís genericis, & sibi
immediatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

conceptu; ergo, &c. Probatur minor, quia sub ipsius conceptu inter Genus & hæccitatem nihil mediat: nam dicere non potest, an animal, quod videt moveri, sit latrabile & canis; an rugibile & leo; ergo, &c.

CCCLXI. Confirmatur 1°, ex communi modo loquendi; sæpè enim dicimus, *hec caro est bona, hic fructus est pulcher*, ignorando illius differentiam specificam, an v. g. caro sit bovina, an cervina; an fructus sit pomum, an pirum, ergo, &c.

CCCLXII. Confirmatur 2°. Genus potest immediate individuari à parte rei, ut Dub. 7°. probabitur, ergo à fortiori sub conceptu.

CCCLXIII. Obijcies tamen 1°, res non potest concipi sine sua essentia; sed Species est tota essentia individui; ergo individuum non potest concipi sine Specie, & consequenter Genus non potest immediate individuari sub conceptu.

CCCLXIV. Respondeo distinguendo majorem: res non potest concipi sine sua essentia; si ly sine sumatur in actu signato, seu ex parte objecti; quasi res ex parte sua esset sine sua essentia integra, vel parte illius, concedo minorem: si ly sine sumatur in actu exercito seu ex parte actus confusè in objectum suum tendentis, nego minorem: id enim fieri posse, ipsa experientia docet, neque id aliud est, quàm rem totam concipi confusè, & non distinctè.

CCCLXV. Obijcies 2° inter Genus & quodlibet individuum interjacet conceptus specificus; ergo Genus non potest immediate individuari sub conceptu.

CCCLXVI. Respondeo distinguendo antecedens: inter Genus & quodlibet individuum interjacet conceptus objectivus specificus sive Species fundamentalis & ex parte objecti, transeat antecedens: negari enim potest 1°, quia inter Genus & individuum Genericum immediate à parte rei individuum, nullus interjacet conceptus objectivus specificus; 2°, quia conceptus specificus objectivus est objective saltem unus cum generico & individuali: unde propriè non interjacet: interjacet conceptus specificus distinctus formalis sive Species formalis & ex parte actus, nego antecedens; contrarium enim experientia docet.

D V B I V M VI.

Quomodo Genus sit prædicabile de individuis genericis & sibi immediatis.

CCCLXVII. Sensus dubii est, an animalitas v. g. (nam dubium procedit de denominatis Generis, quæ juxta dicta Dub. 3. sumi debent in abstracto) de hoc & hoc animali immediate individuatis sit prædicabilis, ut Genus, an ut Species. Sed

Antè Resolutionem

CCCLXVIII. Suppono 1°, individuum esse duplex, genericum unum seu incompletum, quod est Genus restrictum per particulam *hoc*, & dicitur incompletum; quia ex parte conceptus confusi, hæccitas non conjungitur cum differentia, media essentiali, ut v. g. hoc animal, ubi ly *hoc* non conjungitur cum rationali, vel irrationali, quæ est differentia media inter hoc vivens sensitivum sive hoc animal, & vivens sensitivum sive animal; nam

animalium, aliud est rationale, aliud irrationale. Alterum specificum seu completum, ut hic homo, Petrus &c. quod est Species restricta per particulam *hoc*; & dicitur completum ex parte conceptus, quia omnes gradus hæccitatis superiores includit, nam, ut patet, inter hunc hominem & hominem, nihil essentialiale mediat.

CCCLXIX. Suppono 2°, quod esse prædicabile ut Genus, sit esse unum aptum prædicari de multis *in quid* ut pars materialis, ut supra Dub. 2°, dictum est. Item quod prædicabile ut Species, sit esse unum aptum prædicari de multis *in quid*, ut tota essentia, id est, ita ut prædicabile totum actu dicat, quod dicunt illa multa, de quibus aptum est prædicari, exceptis hæccitatibus ipsorum, quas Philosophi pro nihilo reputant; quia solius essentialis Universalis, sive ejus, à quo dimanant prædicata communia, habent rationem: in rigore tamen sunt aliquid distinctum ab essentia Speciei, & constituunt essentiam singularem; alioqui Species, respectu individuum, non esset prædicabilis de multis. Unde, hoc totum spectat ad modum loquendi Philosophorum, de quo aliquid dicemus di. p. 4. de Specie. His suppositis, sit

R E S O L U T I O.

CCCLXX. Dico Genus de individuis genericis, & sibi immediatis, est prædicabile ut Species, & immediate 1^a pars est contra P. Mendozam. 2^a contra P. Joannem à Sancto Thoma & Thomistas communiter, item contra P. Comptonum nuperum, Log. Dis. 33^a. Sect. 6^a.

CCCLXXI. Probatur: esse prædicabile ut Speciem, est esse unum aptum prædicari de multis *in quid*, ut tota essentia; & esse prædicabile immediate, est esse prædicabile nullo mediante prædicato essentiali; sed animalitas respectu hujus & hujus animalis, est talis; ergo, &c.

CCCLXXII. Confirmatur: animalitas se habet ad hoc & hoc animal, sicut humanitas ad Petrum & Paulum; sed humanitas de Petro & Paulo est prædicabilis ut Species & immediate; ergo & animalitas de hoc & hoc animali.

CCCLXXIII. Obijcies tamen 1°. Genus semper est quid incompletum & pars materialis respectu eorum, de quibus aptum est prædicari; ergo non potest de illis esse prædicabile ut Species sive completè, & ut tota essentia.

CCCLXXIV. Resp. distinguendo antecedens, Genus ut Genus reduplicativè, & respectu individuum specificorum ac mediatorum, semper est quid incompletum, concedo antecedens; specificativè, & respectu individuum genericorum ac sibi immediatum sub conceptu, nego antecedens. Sic etiam Differentia, reduplicativè quidem ut Differentia, & respectu individuum completorum, semper est quid incompletum, ut v. g. rationalitas respectu Petri & Pauli; specificativè tamen, & respectu individuum speciei incompletorum, ut v. g. rationalitas respectu hujus & hujus rationalis, est Species.

CCCLXXV. Instabis ex Patre Comptono: Genus ita prædicatur completè respectu individui incompleti, ut maneat aptum incompletè prædicari de Specie, ergo tam de individuis incompletis ac genericis, quàm de completis prædicatur ut Genus.

CCCLXXVI.

CCCLXXVI. Respondeo negando consequentiam, quia ex antecedente tantum sequitur, de individuo completis & specificis prædicari ut Genus; non verò de incompletis & genericis, de quibus jam agimus.

CCCLXXVII. Obijcies 2°. dum animal prædicatur, de hoc animali; prædicatur ut totum potentiale, ergò ut Genus. Probatur antecedens; quia prædicatur, ut non magis homo, quam brutum, adeoque ut contrahibile per differentias oppositas, quod est, esse totum potentiale, ergò, &c.

CCCLXXVIII. Respondeo negando antecedens, juxta dicta contrà P. Oviedum Resol. 3^a. Dub. 3°. Deinde, etiamsi animal de hoc animali prædicaretur, ut non magis homo, quam brutum, non sequitur prædicari ut totum potentiale; nam hoc animal in hac prædicatione, *hoc animal est hoc animal*, prædicatur ut non magis homo, quam brutum, quia non magis dicit rationalitatem, quam irrationalitatem, sed ab utraque abstrahit, sive concipitur sine utraque; non tamen prædicatur ut totum potentiale; quia totum potentiale minus dicit actu essentialiter, quam id, de quo aptum est prædicari ut totum potentiale; hoc animal verò, imò etiam animal non minus dicit essentialiter (puta *universaliter*, modo disp. 4^a. de Specie Dub. 5. explicando) actu, quam hoc & hoc animal, sed ad illa se habet, sicut homo ad Petrum & Paulum.

CCCLXXIX. Obijcies 3°. animalitas ita est prædicabilis de hoc & hoc animali, ut remaneat potentia homo & brutum; ergò est prædicabilis de hoc & hoc animali ut Genus, & non ut Species. Probatur consequentia, quia genus dumtaxat, & non Species, est potentia homo & brutum.

CCCLXXX. Respondeo distinguendo antecedens: animalitas ita est prædicabilis de hoc & hoc animali; ut remaneat potentia homo & brutum, spectata præcisè, ut prædicabilis de hoc & hoc animali, nego antecedens: nam sicut hoc & hoc animal non sunt potentia homo & brutum; ita nec animalitas spectata præcisè ut prædicabilis de illis, remanet potentia homo & brutum. Spectata secundum totam latitudinem suæ suppositionis, concedo antecedens; quia ut sic est prædicabilis, non tantum de individuis genericis & immediatis; sed & de homine & bruto specie differentibus.

CCCLXXXI. Respondeo 2° & melius, concessio antecedente, negando consequentiam; ad ejus probationem distinguo; Genus dumtaxat, & non Species est potentia homo & brutum, si sit sermo de eo, quod est Species tantum, concedo consequentiam; si sit sermo de eo, quod est Species respectu individuorum immediatorum, & Genus respectu hominis & bruti, sive specierum sibi inferiorum, nego consequentiam: animalitas verò est Species & Genus diverso respectu supra allato.

DUBIUM VII.

An possit Genus immediate individuari à parte rei.

CCCLXXXII. Sensus Dubii est, an dari possit *hoc animal v.g. (nam dubium procedit de denominatis Generis) sive hoc vivens sensitivum, separatum ab homine & bruto, à parte rei, id*

est, quod nec sit individuum humanum, nec brutale à parte rei; sic ut hæcitas hujus animalis fundet negationem identitatis ab alio animali, prout Petreitas fundat negationem identitatis Petri ab alio homine. Quare, dubium non procedit, an Genus ut Genus formaliter, possit immediate individuari à parte rei; sed materialiter tantum, an v. g. possint dari à parte rei in individuo prædicata essentialia animalis sine differentia specifica intermedia, puta rationalitate, aut irrationalitate. Hoc præmissis, sit

RESOLUTIO.

CCCLXXXIII. Dico, contrà Recentiores communiter, & nominatim P. Ponticium, qui hanc quæstionem in terminis hic agit. Potest Genus immediate individuari à parte rei, saltem Divinitus.

CCCLXXXIV. Probatur 1°, quia, re bene examinata, in eo nulla apparet repugnantia, ut solutione Argumentorum patebit; atqui ea, in quibus nulla apparet repugnantia, sunt possibilia, ergò, &c. Minor probatur in Physica.

CCCLXXXV. Probatur 2°, non repugnat, dari hanc animam mediam inter rationalem & irrationalem, quæ sit hæc vivens sensitiva tantum; ergò non repugnat dari hoc animal medium inter rationale & irrationale, quod sit hoc vivens sensitivum tantum; ac per consequens Genus immediate individuatum à parte rei. Consequentia patet, quia talis anima esset tale animal, realiter & à parte rei; sicut hæc anima hominis, realiter & à parte rei, est hoc animal rationale: hæc anima bruti, realiter & à parte rei, hoc animal irrationale; eò quod illa sit hæc vivens sensitiva rationalis; hæc verò anima bruti, hæc vivens sensitiva irrationalis.

CCCLXXXVI. Nec dicas, hanc animam non esse hoc animal; 1°, quia hoc animal debet esse corporeum; 2°, quia Genus sumitur à materia, non autem à forma: nam

CCCLXXXVII. Ad 1^{am}. Respondeo hoc animal quidem, quatenus actu sentiens, debere esse corporeum; quia ut sic, includit organa corporea tamquam instrumenta sensationis, per quam denominatur actu sentiens; non tamen quatenus sensitivum, seu quatenus principium sentiendi, quomodo tantum est realiter idem quod anima: nam principium sentiendi identificatur animæ, non corpori. Deinde, etiamsi daretur, quod hoc animal deberet esse corporeum, optimè intelligitur, quod hæc anima sit corporea, hoc ipso quod habet partes extensas, & à corpore pendet tamquam à causaeductiva, prout pendet hæc anima bruti.

CCCLXXXVIII. Ad 2^{am} verò Respondeo, istius Axiomatis, *Genus sumitur à materia*, hunc sensum esse: Genus imitatur materiam, id est, Genus est determinabile per unam saltem differentiam communem Logicam; sicut materia per unam saltem differentiam Physicam; sive interim Genus realiter sit forma, sive materia.

CCCLXXXIX. Probatur antecedens probationis 2^a. tota realitas & essentia hujus animæ viventis sensitivæ salvari potest, posita impossibilitate alterutius animæ, rationalis vel irrationalis, ergò & posita impossibilitate utriusque. Probatur consequentia, quia non magis à possibilitate unius, quam à possibilitate alterius pendet: antecedens patet, quia